

A HTMT HÍREI**Megjelentek a 2024-es őszi Délvidékért ösztöndíjpályázatok**

A Délvidékért Kiss Alapítvány ösztöndíjpályázatot ír ki délvidéki magyar kutatók magyarországi, illetve délvidéki kutatóhelyeken végzett kiemelkedő tudományos munkájának kiegészítő támogatására. A tudományterületet az alapítvány nem korlátozza, tehát mindhárom nagy tudománycsoport (az élő és az élettelen természettudományok, valamint a társadalomtudományok) területéről várja a jelentkezőket 2024. november 25-én 14 óráig az Akadémiai Adattárhoz kapcsolt Délvidékért pályázati rendszeren keresztül...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Szimpozium az agy szerkezetéről és működéséről – 80 éves Záborszky László, az MTA külső tagja

80. életévébe lépett Záborszky László, a Rutgers Egyetem Molekuláris- és Viselkedés-Idegtudományi Központjának elismert professzora, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja, ki a neuroanatómia és az idegkémia területén tett felfedezéseivel szerzett nemzetközi hírnevet. [...] Záborszky professzor úr konferenciával ünnepelte meg születése napját, melyre meghívta tanítványait szerte a világból – az előadók között nyolc magyar származású kutató volt jelen. A tudományos szimpózium Brain Structure and Function címen került megrendezésre a newarki Rutgers Egyetem Molekuláris és Viselkedés-Idegtudományi Központjában 2024. október 11-én...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTNE 2024 - Bolyai-Bartók-Kós kerekasztal

A Magyar Tudomány Ünnepe keretén belül 2024. november 2-án, szombaton kerül megrendezésre Bolyai-Bartók-Kós kerekasztal-beszélgetés Temesváron. 2023. november 3-án egy nagyszabású Bolyai-ünnepség került megszervezésre, Bolyai János Temesvárról írt levelének 200. évfordulója alkalmából: „Semmiből egy új, más világot teremttem” (1823. november 3.) címen. Ennek folytatásaként idén, november 2-án 15 órától három Temesvárhoz kötődő személyiségre emlékezünk...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Szkála Károly: Az akademizmus és technológia behatása a társadalmi fejlődésre

November 7-én, 17:00 és 17:45 között kerül megrendezésre Zágrábban, az Ady Endre Magyar Kultúrkör szervezésében, a „Az akademizmus és technológia behatása a társadalmi fejlődésre” című előadás. Az esemény a Horvátországi Magyar Tudományos és Művészeti Társaság szervezésében valósul meg, és az alkímia történeti hatását, valamint a modern technológiai fejlődés társadalomra gyakorolt mélyreható változásait vizsgálja...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTNE: Kőrösi Csoma Sándor nyomában

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 23. fóruma keretén belül az EME Csíkszeredai Fiókegyesület szervezésében, 2024. november 7-én, csütörtökön 18 órától: Kőrösi Csoma Sándor nyomában (Nagyenyeden és Zanglában) előadásra és úti beszámolóra kerül sor. Oláh-Gál Róbert egyetemi adjunktus Kőrösi Csoma Sándort kutatta, Benedek Szabolcs egyetemi hallgató zanglái kolostornál végzett önkéntességét, előadásukban munkáik eredményeit mutatják be...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA**Változást követelnek a Népcsoporttanácsok**

A Kancellária hétfői közlése szerint jövőre sem igazítják az inflációhoz a népcsoportok állami támogatását. Ez az elmúlt négy év során egyszer sem történt meg – hívják fel a figyelmet a Népcsoporttanácsok elnökei. [...] A Népcsoporttanácsok elnökei azt is követelik, hogy alakuljon állandó bizottság a parlamentben, „amely folyamatosan foglalkozik a nemzeti kisebbségek gondjaival, velük együtt továbbítja a szükséges intézkedéseket a parlament és a kormány felé...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Vorarlberg: Új lendület a magyar oktatásban

Ausztria legnyugatibb tartományában az eddigi három évben körülbelül harminc fő vett részt az első nyelvi oktatásokon, de idén ötven gyermek jelentkezett. [...] Így összesen öt csoport indult el idén, amelyekben vagy elkezdték, vagy folytatták a magyar anyanyelvi oktatást...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Országszerte tartanak 1956-os eseményeket

Ausztria-szerte megemlékeztek az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulójáról. Bécsben két helyszínen is szerveztek programokat október 23-án, emellett Grazban és Innsbruckban is voltak emlékező rendezvények. [...] Alsóőrben immár 36. alkalommal rendeznek megemlékezést az októberi magyar forradalomról és szabadságharcról...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Podcast: Bemutatták Matthew Longo amerikai történész könyvét

Az amerikai történész, Matthew Longo, aki korábban az Oxfordi Egyetemen oktatott, napjainkban pedig a hollandiai Leideni Egyetem professzora, egy bécsi konferencián találkozott először Nagy Lászlóval, a Páneurópai Piknik egyik szervezőjével. [...] A bő öt év alatt elkészült könyvben keletnémet és magyar sorsokon keresztül ismerjük meg a piknik és a határbontás eseményeit. Az Áttörés című kötetet Bécsben és Sopronban is bemutatták, munkatársunk a soproni premieren járt. [...] Az idézett rész 38:07-től kezdődik...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

50 éves Rubik Ernő világhírű kockája

A Rubik-kocka 50. és világhírű feltalálója 80. születésnapja alkalmából rendezett nagyszabású programot kedden a bécsi Collegium Hungaricum és az Iparművészeti Múzeum. [...] A Rubik's Playground játszótér a MAK oktatási termében kínál lehetőséget két héten keresztül a látogatóknak, hogy kipróbálják a Rubik játékok különböző variációit...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Nemzetiségi Bizottság: Magasabb támogatás szinte mindenkinek

A Szlovén Parlament Nemzetiségi Bizottsága a múlt héten a 2025-ös állami költségvetés módosítását, valamint a 2026-os költségvetés-tervezet megvitatását tárgyalta érdekelt testületként a nemzetiségekre vonatkozó részekben. [...] A Nemzetiségi Hivatal költségvetése így az előzetesen tervezett 15,1 millió euróról 16,7 millió euróra nő, a következő években tehát ebből kifolyólag emelkedik a községi olasz és magyar önkormányzatok, mindkettő csúcsszervezet, valamint a kétnyelvű községek támogatása is. 123 ezer euróval emelkedik az RTV nemzetiségi műsorainak társfinanszírozása is, míg az MNTI (Népújság) támogatása az idej szinten marad. [...] A nemzetiségi oktatás investícióira 2025-ben valamivel több mint 30,2 millió euró áll rendelkezésre, míg 2026-ban 39,8 millió. A két nemzetiségi közösség kultúrája 43 ezer euróval kap többet...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Vitatorna a Lendvai Kétnyelvű Középiskolában

Vitatorna zajlott a Lendvai Kétnyelvű Középiskolában október 19-én. A megmérettetésen kilenc szlovéniai iskolából huszonnyolc háromfős csapat vett részt, akik három körben vitáztak egyszer egy előre kiadott tételmondat mellett, majd ellene, végül pedig „impromptu” – vagyis rögtönző, improvizációs – vitára került sor...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Gyermekvilág a Lendva-vidéken

A Lyndvamuseum 22. számát, mely a „Gyermekvilág a Lendva-vidéken” című időszakos tárlat anyagát tartalmazza, október 18-án mutatták be a Polgárosodás Múzeumában a kiállítás zárásaként. A bemutató és a kiadvány szövegét Lendvai Kepe Zoltán az MTA külső köztestületének tagja és Kepéné Bihar Mária néprajzkutatók állították össze. [...] A kötetet, mely a kiállításához képest bővebb anyagot tartalmaz, Lendvai Kepe Zoltán ismertette népes közönség előtt, a bemutatott játékok között...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Szomi Béla – Másodszor írott szóval magyarul

„Nyisd ki az ablakod” címmel jelent meg Szomi Béla muravidéki származású költő, író, zenész, műfordító, pedagógus második magyar nyelvű verseskötete, amit október 17-én mutattak be a Lendvai Könyvtárban az MNMI társszervezésében. A muravidéki irodalom folytonossága Vljaj Lajossal és Szúnyogh Sándorral indult, Bence Lajoson át Szomi Béláig és Pál Péterig. S jelenleg rossz korát éli, hiszen – egy kivételével – nincsenek fiatalok... – mondják, de ezúttal a muravidéki irodalom pulzálását és gyarapodását gyűltek össze ünnepelni az érdeklődők. A kötetet, ami egy összművészeti alkotás, Szomi Béla költői éréseinek a mementója, a szerző, Bence Lajos szerkesztő, Szemes Péter recenzens és Hermán László festő – aki már a költő második kötetéhez készített illusztrációkat – együtt mutatták be. A könyv az MNMI gondozásában jelent meg...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Deák Ferenc-emléknap tartottak Zsitkócban

Zsitkóci Gyöngyvirág Művelődési egyesület szervezésében Deák Ferenc-emléknap tartottak. Zsitkócban minden éven tisztelettel és büszkeséggel emlékeznek arra, hogy a Haza Bölcsse elődjei e kis településről származnak. A koszorúzással egybekötött emléknapról Cigan Szilvia készített beszámolót a Muravidéki Magyar Rádió Terepjáró című műsorában...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

A magyar Országgyűlés nemzeti összetartozás bizottságának a küldöttsége a Drávaszögbe látogatott

A múlt héten kétnapos látogatásra érkezett Horvátországba a magyar Országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottságának (NÖB) a küldöttsége Pánczél Károly bizottsági elnök vezetésével. A testület tagjai megbeszélést folytattak a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (HMDK) vezetőségével, amely a horvátországi magyarság helyzetéről tájékoztatta a vendégeket. [...] Andócsi János, a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ igazgatója beszélt az idén fennállásának 25. évfordulóját ünneplő iskolaközpontról, valamint a félszáz lakóval működő kollégiumról...” Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)

Megtartották az Interreg VI-A együttműködési projekt nyitókonferenciáját

A Kőrösi Horvát Otthon nagytermében tartották meg csütörtökön a Horvátország – Magyarország Interreg VI-A Együttműködési Programnak a 2021-2027-es időszakra vonatkozó nyitókonferenciáját. [...] Az elmúlt tíz évben, amióta Horvátország az Európai Unió tagja, ebből a programból 35 projekt realizálódott...” Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)

A forradalom kitörésének évfordulójára emlékeztünk országszerte

Zágrábban ünnepi fogadásra és kiállítás megnyitóra került sor. A történelmi esemény előtti tisztelgés jeleként idén is felvonták a forradalmi lyukas zászlót Eszék főterén, a Hermann-villánál pedig koszorúkat helyeztek el a magyar forradalom menekültjeinek otthont adott épületen lévő emléktáblánál. [...] A 175 évvel ezelőtt kivégzett aradi vértanúkra emlékeztünk Bellyén...” Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Négy év alatt több mint 2000 iskolát zártak be Ukrajnában

2020–2024 folyamán összesen 2114 ukrán iskolát zártak be az országban – számolt be az Education.ua az Institute of Educational Analytics adataira hivatkozva. A vidéki iskolák ötödét, a városokban pedig az oktatási intézmények 5%-át zárták be. Az első osztályosok száma is 31%-kal csökkent 4 év alatt. Míg 2021-ben 400 173 elsős kezdte meg az iskolát, addig 2024-ben már csak 278 083...” Forrás: Tvungvar21.tv: [teljes cikk >](#)

Felmérés: Ezeket az országokat nem kedvelik Ukrajnában

A Razumkov Intézet ukránok körében végzett reprezentatív felmérése alapján az ellenséges országok listáját Oroszország vezeti (91, 4 százalék), majd következnek Moszkva szövetségesei, Irán (77,6), Fehéroroszország (74,6) és Észak-Korea (68). [...] A válaszadók 78,5%-a mondta, hogy támogatja az Orosz Föderációval való minden kapcsolat teljes megszakítását, egészen az orosz állampolgárok Ukrajnába való belépésének teljes tilalmáig...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Író-olvasó találkozó Munkácson

A Munkácsy Mihály Magyar Házban október 16-án megtartott rendezvényt, ahol két szerző, Kopriva Nikolett és Miklóssi Szabó István volt a vendég, Pfeifer Anita kulturális menedzser nyitotta meg. [...] Az est további részében Marcsák Gergely kárpátaljai költő beszélgetett a két szerzővel, a költővel és az íróval, akik társak az életben és társak az alkotásban is. A Sepsiszentgyörgyön élő házaspár beszélt megismerkedésük történetéről, az alkotói energiák találkozásáról, a sepsiszentgyörgyi otthonukról, a kárpátaljai látogatásaikról...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Felmérés: Az Iskolai erőszakot tízből hét diák megtapasztalta

Az Edupedu.ro A Biztonság az iskolákban nevet viselő tanulmányt átvizsgálva beszámolt arról, hogy a kutatásban 538 tanintézet vett részt, a kérdőívekre több mint 10 ezer diák, 6757 tanár és 12 209 szülő válaszolt. Kiderült, hogy a diákok többsége haszonszerzés miatt vált erőszak áldozatául (39 százalék), de sokan a „cirkusz kedvéért” (35 százalék) vagy valós ok nélkül (31 százalék)

szenvettek el bántalmazást az iskolákban. [...] A Hotnews a kutatás alapján arra mutatott rá, hogy az agresszorok 94 százaléka korábbi áldozatokból került ki...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Beadvány született a román nyelv oktatásáról

A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (RMPSZ) és az RMDSZ szakmai szempontú beadvánnyal fordult az Oktatási Minisztériumhoz a román nyelv kisebbségi diákok számára történő oktatása terén – tájékoztatott a pedagógusszövetség. [...] Mint írják, a memorandumot szakértők bevonásával dolgozták ki, és annak a szakmai találkozóznak az eredménye, amelyet a két szövetség partnerségben szervezett Országos szakértői konferencia a román nyelv mint nem anyanyelv oktatása-értékelése témájában. Kihívások és lehetőségek a román nyelv oktatásában a magyar iskolákban címmel Szovátán szeptember 27–29. között...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Új kutatási adalékok a bonchidai Bánffy-kastély történetéhez

Erdély legimpozánsabb barokk épületegyütteseként ismert bonchidai Bánffy-kastély esetében sem, amely 1944-ig a sokoldalú író, politikus, diplomata, kultúraszervező Bánffy Miklós otthona volt. A kastély az államosítás után, a méltatlan bánásmód miatt a kilencvenes évek elejére romos állapotba került. [...] A kastélyról a 20. század eleje óta több tanulmány készült, amelyek a két világháború közötti időszakig dokumentálják a kastély építéstörténeti szakaszait. A kommunizmus évtizedei alatti sorsával viszont rövidebb összefoglalások formájában foglalkoztak. Csütörtökön, Kolozsváron, a Vallásszabadság házában olyan kiadványt mutattak be, amelyet Ioana Rus Cacovean művészettörténész írt, és amely rekonstruálja az épületegyüttes 20. századi történetének jelentős részét. [...] A román és magyar nyelven összeállított A bonchidai Bánffy-kastély a kommunista időszakban című kötetet az Erdélyi Múzeum-Egyesület adta ki...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Bemutatták Meitner Tamás Lélekegyedül című regényét

Lágereket, munkaszolgálatot megjárt, nincstelen zsidó diákok közvetlenül a háború után, a Joint zsidó segélyszervezet támogatásával működő Majális utcai kollégium mögötti ólban – a szegényes ellátás kiegészítése céljából – disznót tartottak, amely a könyvelésben Halak címen szerepelt – idézte fel Meitner Tamás, a Lélekegyedül című regény szerzője a könyv egyik momentumát az Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME) székházában október 17-én tartott könyvbemutatón. A szerzővel Tibori Szabó Zoltán egyetemi tanár, újságíró beszélgetett, a rendezvény házigazdája Egyed Emese, az EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának elnöke volt. [...] Meitner elmondta, a dokumentációs folyamat során a Kolozsvári Egyetemi Könyvtár 1946–1947-es újságkollekciói jelentettek nagy segítséget...” Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Zágoni Balázs: Az empátia a legfontosabb eszköz, amivel a szélsőségek ellen fel tudunk lépni

Zágoni Balázs ifjúsági holokausztregénye abban különleges, hogy a korabeli világ összetettségének hiteles ábrázolásából megérthető és átérezhető, milyen morális döntésekkel szembesültek az emberek a vészterhes időkben. [...] 1944. március 19-e van. Dávid zsidó, Péter keresztény. Ekkor indul Zágoni Balázs A csillag és a százados című ifjúsági regényének cselekménye, a sodró lendületű történelmi kaland, amely az 1944-es magyarországi holokauszt idején játszódik. A történet középpontjában a két fiú barátsága áll. [...] A szerző szerint, ha könyve segít a fiataloknak átérzeni ezt a bonyolult valóságot, és megértik, milyen fontos az empátia a szélsőségekkel szemben, akkor már elérte célját...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés Szabó Eszter kultúraszervezővel

Szabó Esztert bizonyára sokan ismerik olvasóink közül, egyesek a Rádió Gagából, ahol hírszerkesztőként dolgozik, mások különböző irodalmi eseményekről. A Bod Péter Megyei Könyvtárban például több író-olvasó találkozót is moderált az elmúlt év során, mióta családjával Sepsiszentgyörgyre költözött. Okulusz néven könyvklubot is működtet a városban, melynek most kezdődött a második évada, korábban egy azonos nevű podcast műsora is volt. Az Okuluszról és általában az olvasásról, az emberek irodalom iránti érdeklődéséről faggattuk az alábbi interjúban. [...] Hogyan működik egy olvasóklub? Havonta elolvasunk egy könyvet, és megbeszéljük. Semmi extra, és kissé mégis viszolyognak tőle az emberek, valószínűleg attól tartanak, hogy ott idegen vagy kevésbé ismerős emberekkel kell beszélgetni...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

A humor szerepe a román–magyar kapcsolatépítésben

Romániai magyarként, erdélyi románként az ember nap mint nap tapasztalhatja, tapasztalja, hogy a nyelvi különbségek kényes, vicces, feszültséggel és nevetéssel teli pillanatokot is tudnak okozni. Ez volt a témája a Mathias Corvinus Collegium legutóbbi kolozsvári előadásának, melyen kendőzetlenül beszélgettek a résztvevők szándékos és véletlen nyelvi bakikról és arról, hogy ezek milyen kapcsolatépítő lehetőségeket rejtenek. [...] Ennek kapcsán arról is szó esett, hogy régen több lehetőség volt az interakcióra,

gyerekek együtt, egymás mellett tanultak, játszottak és így nyelvet tanultak, míg a jelenlegi oktatás tulajdonképpen a határt mélyíti az etnikumok között...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Hangok a múltból című zenetörténeti kiállítás

A rendhagyó tárlat az erdélyi magyar könnyűzene előtt tiszteleg, valamint olyan, a második világháború és 1989 közötti fontosabb zenetörténeti mérföldköveket juttat eszünkbe, amelyeknek magyar vonatkozása van. A magyar kapcsolódás nem csupán az erdélyi magyarságtól fennmaradt zenei palettának köszönhető, hiszen a kiállított lemezek között helyet kapnak vajdasági, felvidéki, valamint egyéb magyar kisebbségben létrejött példányok is. Zilahi Csaba – a Kolozsvári Rádió munkatársa és zenei szerkesztője, valamint a kiállítási tárgyak gyűjtője, Hints Zoltán, a marosvásárhelyi Rocksuli igazgatója, együttes erővel próbálták a jelenlevőket elkalauzolni a múlt jelentősebb zenei pillanataiba...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

A mesterséges intelligenciára készítené fel a kkv-kat az RMKT tréningje

Ha az alkalmazottak ChatGPT-t, a DeepL Translate-et vagy más AI-alapú rendszerekhez fordulnak, már információbiztonsági kockázatot jelentenek a vállalatok számára – magyarázza Székely Barnabás, a Privacy Pro vezetője, aki a Romániai Magyar Közgazdász Társaság (RMKT) szervezésében tart tréninget az erdélyi kis- és középvállalkozásoknak. [...] Szócs Endre, az RMKT országos alelnöke azzal indokolta az ötrészes tréning-sorozat megszervezését, hogy a mesterséges intelligencia gazdaságban betöltött szerepét minél tágabb közösséghez szeretnék eljuttatni, mert – mint fogalmazott – paradigmaváltó lehet a gazdaság működése szempontjából...” Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

A templomok éjszakáját kezdeményezett a Királyhágómelléki Református Egyházkerület

A múzeumok éjszakája mintájára szervezi meg a Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KRE) a templomok éjszakáját, aminek a keretében templomokat lehet meglátogatni. A KRE felhívásában úgy fogalmaz, hogy „nem rejtett szándékuk a Halloween rossz beidegződése helyébe egy olyan programot szervezni, amely alternatíva jelenthet...” Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Ötven éve tölték Kolozsvár nevéhez a Napocát

„Eltársak, Kolozsvár municípiummá nyilvánításának 1850 éves évfordulóját ünnepli. Holnap ünnepséget tartunk ott, és jó, ha ebből az alkalomból hozzátesszük a nevéhez a Napoca nevet, és Cluj-Napocának hívják majd” – így vezette fel Nicolae Ceaușescu a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának ülésén azt az ötletet. [...] Kolozsvár román elnevezésének a kérdése rendszeresen felmerül, a Cluj24 idén is hosszú cikket szentelt az események felidézésére. [...] A Napoca név eredetéről, és arról, hogy mit is jelölhetett, T. Szabó Csaba az MTA külső köztestületének tagja írt korábban egy remek összefoglalót az Erdélyi Krónikára...” Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Bírósági per bírhatta rá a Fico-kormányt, hogy felmondja a régi szlovák–magyar állampolgársági egyezményt

Szerdán döntött a kormány arról, hogy felmondja azt az egyezményt, amit még 1960-ban kötött Csehszlovákia Magyarországgal, és ami az állampolgársági kérdéseket szabályozza máig Szlovákia és Magyarország között. Ez az egyezmény megakadályozza, hogy egy szlovák és egy magyar állampolgár gyermeke mindkét ország állampolgárságát felvegye. Az egyezmény értelmében a szülőknek a gyermek egyéves koráig nyilatkozniuk kell, melyik állampolgárságot választják nekik. [...] A háttérben azonban az állhat, hogy több éve folyamatban van egy per a Pozsonyi Járási Hivatal ellen pont ebben az ügyben. Fiala-Butora János, a felperes jogi képviselője kezdettől fogva azzal érvelt, amire hivatkozva most felmondják az 1960-ban kötött egyezményt...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Képzés a somorjai Fórumban a könyvtári digitalizálásról

A könyvtári digitalizálás és az elektronikus szolgáltatások c. kurzust a budapesti Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézete határon túli könyvtáros szakemberek számára szervezett továbbképzési programja keretében hirdette meg, amelynek hazai partnere a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete, helyi szervezője pedig a Fórum Kisebbségkutató Intézet volt – tájékoztatta portálunkat Roncz Melinda, a Bibliotheca Hungarica igazgatója. [...] A második részben a jelenlevők nemzetközi példák segítségével ismerkedhettek meg egy-egy könyvtár elektronikus szolgáltatásaival, tematikus digitalizált gyűjteményeivel, oktatástámogató tartalmaival. A képzés a magyarországi és a hazai példák, illetve jó gyakorlatok bemutatásával zárult...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Október 28. és a szlovákiai magyarok

1928-ban Csehszlovákia-szerte hatalmas pompával ünnepelték meg a köztársaság kikiáltásának 10. évfordulóját. A Prágában és Pozsonyban szervezett központi ünnepségek mellett minden településen volt valamiféle ünnepi rendezvény. A sajtó pedig arról számolt be, hogy a lakosság nagy számban és lelkesen vett részt azokon. [...] A következőben azt kívánom felvázolni, hogy miként viszonyult a szlovákiai magyarság ehhez a naphoz. [...] A magyarok többsége azonban továbbra is ignorálta az ünnepet, nem vett részt az ünnepségeken, nem öltözött ünnepi viseletbe, nem ünnepként élte meg ezt a napot. [...] Simon Attila történész, az MTA külső tagjának cikke...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Podcast: 1956 és a mai fiatalok

Az 1956-os forradalmat középiskolai padokból előlépő fiatalok és egyetemisták robbantották ki, de hogyan viszonyulnak '56 örökségéhez a mai fiatalok? [...] Stúdióvendégünk volt Horváth Rebecca, molekuláris növénybiológia szakos hallgató, a Pozsonyi Magyar Szakkollégium diákelnöke, valamint Szalai Adrián joghallgató, alelnök. Telefonon keresztül kapcsoltuk továbbá Fodor Orsolyát, a Freeszfe Egyesület oktatóját, A fiú című új Vekker Műhely-előadás rendezőjét...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: N. Tóth Anikó a Bázis egyesület társelnöke

A Bázis az autonóm, független és szabad irodalom, művészet és tudomány képviselőjében jött létre. Amint veszélybe kerül a függetlenség és szabadság, tagjait sérelem éri, azonnal lép, véleményének hangot ad, elsősorban nyilatkozatokban. Ezek az utóbbi időben sajnos megszaporodtak – mondja N. Tóth Anikó, az egyesület társelnöke. [...] Az Ünnepi Könyvhét után a Könyvfesztiválon is gazdag programkínálattal van jelen a Bázis. Fókuszban volt a kortárs szlovák irodalom: 17 szerző könyveiről volt szó, melyeket 13 kitűnő műfordítónk szorgalmának köszönhetően ismerhet meg a magyar olvasóközönség, de a szlovákiai magyar irodalom is teret kapott. [...] Az elmúlt években a Bázis Egyesület már adott ki könyveket, mégpedig két líraantológiát...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Franciska grófnéra emlékeztek Krasznahorkaváralján

Gyászmisét tartottak Krasznahorkaváralján az Andrassy Mauzóleumban Andrassy Franciska grófné, a szegények, árvák és elesettek patrónusának az emlékére. A szertartást 1904. október 26. óta minden évben megtartják a községben a grófné egykori férje, Andrassy Dénes gróf kérésére – írta a Rozsnyóvidék. [...] Eddigi kutatásainak eredményeit ismertette Ambrus Ferenc A rejtőzködő grófi pár nyomában (Fejezetek Andrassy Dénes gróf és Franciska életéből) című előadásában Dernőn...” Forrás: Rozsnyovidek.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Megemlékezés a 130 éve alakult Lévai Katolikus Körről

130 évvel ezelőtt, 1894. szeptember 23-án alakult meg a Lévai Katolikus Kör, mely 49 évig fejtette ki áldásos lelki és kultúrtevékenységét Léva közéletében. Sajnos már nyolc évtizede annak is, hogy az akkori szocialista rendszer erőszakos módon beszüntette a kör működését, elkobozta a kör tagjainak adományából és munkájával épített impozáns székházát, melyet végül az 1970-es években teljes megsemmisülésre ítélték...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Jókai nyomában címmel hirdet művelődéstörténeti vetélkedőt a Komáromi Jókai Színház

Jókai Mór születésének 200. évfordulója alkalmából a Komáromi Jókai Színház Jókai nyomában címmel művelődéstörténeti vetélkedőt hirdet középiskolás diákok számára. A vetélkedő témája a nagy mesemondó életútja és Az arany ember című Jókai-regény, melyet a színház több ízben is bemutatott...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Magasabb fizetést követelnek maguknak az iskolaigazgatók

A szerbiai iskolaigazgatók egyesületének igazgatótanácsa a bérek kiszámítására és kifizetésére vonatkozó szorzó növelését kérte az igazgatók esetében, a jelenlegi 20 százalékról 35 százalékra. Az egyesület az elmúlt egy évben háromszor fordult az államhoz, hogy értékelje az igazgatók munkáját a rájuk háruló felelősséggel és a munkájuk mértékével összhangban...” Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Magyar nyelvű vizsgálat lehetősége a tanügyi dolgozók számára

A tanügyi dolgozók munkába állásakor kötelező pszichofizikai pályaalkalmassági vizsgálat finanszírozásáról írtak alá együttműködési szerződést Szabadkán. A megállapodás lehetővé teszi, hogy a tanügyi dolgozók magyar nyelven vegyenek részt a vizsgálaton...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Akkreditált konferencia a pedagógusok számára Óbecsén

Akkreditált konferenciát tartottak szombaton a pedagógusok számára az óbecsei Obrazovni Impuls Polgári Egyesület szervezésében és az oktatási minisztérium támogatásával az Óbecsei Népkönyvtárban. A siker kulcsa a megelőzés elnevezésű rendezvényt Jerasz Anikó oktatási államtitkár nyitotta meg. [...] A szerb nyelvű konferencián magyar nyelven oktató pedagógusok is előadtak. Gulyás Bognár Renáta, az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola tanítónője is megosztotta tapasztalatait a jelenlevőkkel...” Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Megjelent a Magyar-szerb frazeológiai szótár

A 67. Belgrádi Nemzetközi Könyvvásáron mutatták be a Forum Könyvkiadó Intézet gondozásában megjelent Magyar-szerb frazeológiai szótárt. [...] A szótár 7500 vezérszót és több, mint 30 ezer frazémát tartalmaz, köztük a mai, gyorsan változó internetes nyelvfordulatok példáit is. [...] Andrić Edit szerző, egyetemi tanár, az MTA külső köztestületének tagja elmondta: Voltak olyan gondok, hogy egyáltalán nem tudtunk frazémát találni a célnyelvben, ilyenkor én vagy magyarázatot fűztem a magyar frazeológiai egységhez, vagy pedig lefordítottam őket...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Bemutatták az Újvidéki Színház történetéről szóló új könyveket

Két új monográfia született a fennállásának 50. évfordulóját ünneplő Újvidéki Színházról, az egyik magyar, a másik pedig szerb nyelven. Urbán András igazgató a könyvbemutatón elmondta, a színháznak két arca van, a magyar nézők mellett a szerb közönség is szereti az előadásait, az intézmény fontos szerepet tölt be a magyar kultúrtérben, de a szerbiai színházi közegekben is. Ezért döntöttek úgy, hogy nem egy kötetet fordítanak le a másik nyelvre is, hanem két külön monográfia készül, mert így teljes a történet. A Színház legyen! című, az Újvidéki Színház fél évszázada alcímű kötet szerzője Góli Kornélia teatrológus, egyetemi tanár, az MTA külső köztestületének tagja...” Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Bemutatták a Délvidéki fényes percek című kötetet Szabadkán

Farkas Zsuzsa Magyar Életfa-díjas nyelvemlék, újságíró, lektor legújabb könyvét mutatták be a Szekeres László Alapítvány pinchelyiségében. [...] A Délvidéki fényes percek című kötet a vajdasági magyar élet kiemelkedő mozzanataiba nyújt betekintést. A beszélgetést a szerzővel a Forum Könyvkiadó Intézet és a Szekeres László Alapítvány közösen szervezte...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Előadás: A történetmesélés ereje

Újabb előadást tartottak az EduCafé sorozat részeként, az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete szervezésében. Október 24-én Bajzáth Mária mesepedagógus érkezett az alfa generáció mesehallgatási szokásairól. Arról tudhattunk meg többet, mit, mikor és hogyan mesélünk. [...] Máriaának eddig 15 mesegyűjteménye jelent meg, a bennük lévő történetek egy-egy korosztályhoz igazodnak, immáron több mint harminc éve mesél gyerekeknek...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Kovács Jolánka átvette a Herceg János Irodalmi Díjat

Zomborban szombaton este átadták az idei Herceg János Irodalmi Díjat. A Városi Könyvtár szervezésében odaítélt rangos elismerést Kovács Jolánka író, szerkesztő, műfordító, irodalomszervező vehette át. [...] Kovács Jolánka muzslyai írónő a bánáti kisebbségi létben alkot. Novelláiban a társadalom peremére szorult emberek megrázó történeteit veti papírra, de gyermekmesekönyveket és tankönyveket is írt, közösségi emberként pedig irodalmi estek, alkotói pályázatok szervezője, lebonyolítója. [...] Silling István, nyelvész, néprajzkutató, az MTA külső köztestületének tagja elmondta: Kell egy, esetleg két ember, aki mozgatja, szervezi, vezeti, húzza, vonja a közösséget, és próbálja fenntartani azt, ami még megmaradt...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)